

จะเป็นแบบแผนคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร

พ.ศ. ๒๕๕๔

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนเกษตรกร เป็นไปด้วยความถูกต้อง หมายเหตุและสหกรณ์ และ
สถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถใช้ทะเบียนเกษตรกร เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบข้อมูลของ
เกษตรกร ใน การขอรับบริการและสิทธิประโยชน์จากภาครัฐได้โดยสะดวก รวมทั้งมีความสอดคล้องกับมติ
คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่เห็นชอบให้การดำเนินการสืบสาน
“เกษตรกรรม” และผู้ทำนาเกิดเป็น “เกษตรกร” ตามที่เสนอของคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนา^๑
การเกษตรและสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๑๐(๓) แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจ
การเกษตร พ.ศ. ๒๕๗๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในคราว
ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จึงออกระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “จะเป็นแบบแผนคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและ
สหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วย
การขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๓ ระเบียบเป็นใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ครัวเรือน” หมายความว่า บุคคลคนเดียว หรือหลาย คนที่อาศัยอยู่ในบ้านหรือสถานที่อยู่
เดียวกัน และจัดหาหรือใช้สิ่งอุปโภคบริโภคอันจำเป็นแก่การครองชีวิตร่วมกัน

“ครัวเรือนเกษตร” หมายความว่า บุคคลในครัวเรือนคนใดคนหนึ่งหรือหลาย คนที่ประกอบการ
เกษตรแยกต่างหากจากบุคคลอื่นในครัวเรือน

“ประกอบการเกษตร” หมายความว่า การปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์น้ำ และ
การทำนาเกลือสมุทร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคหรือจำหน่ายหรือใช้งานในฟาร์ม อย่างโดยย่างหนึ่งหรือ
หลายอย่างร่วมกันตั้งต่อไปนี้

- (๑) การทำนาหรือทำไร อย่างโดยย่างหนึ่งหรือร่วมกัน บนเนื้อที่ดังแต่หนึ่งเริ่มขึ้นไป
- (๒) การปลูกผัก หรือการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ อย่างโดยย่างหนึ่งหรือร่วมกัน บนเนื้อที่ดังแต่
หนึ่งเริ่มขึ้นไป

(๓) การปลูกไม้ผลไม้ปีนต้น เนื้อที่การปลูกสวนป่า หรือปลูกป่าเศรษฐกิจแบบสวนเฉพาะอย่างใด
อย่างหนึ่งหรือร่วมกัน บนเนื้อที่ดังแต่หนึ่งเริ่มและต่อเนื่องตั้งแต่สิบห้าดันขึ้นไป

/ (๔) การปลูก ....

(๔) การปอกเปลือก หรืออันดับต้นแบบสวนผสม อ讶งโดยบ่ังหนึ่งหรือรวมกัน บ่เนื้อที่ตั้งแต่หนึ่ง ໄรและมีจำนวนตั้งแต่สิบห้าดันขึ้นไป

(๕) การเลี้ยงเม็ดคอมม ตั้งแต่หนึ่งตัวขึ้นไป

(๖) การเลี้ยงโค หรือกระเบื้อง อ讶งโดยบ่ังหนึ่งหรือรวมกัน ตั้งแต่สองตัวขึ้นไป

(๗) การเลี้ยงสุกร แพะ หรือแกะ อ讶งโดยบ่ังหนึ่งหรือรวมกัน ตั้งแต่ห้าตัวขึ้นไป

(๘) การเลี้ยงสัตว์ปีก ตั้งแต่ห้าสิบตัวขึ้นไป

(๙) การเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อ讶งโดยบ่ังหนึ่งหรือรวมกัน ที่มีรายได้ตั้งแต่ แปดพันบาทต่อปีขึ้นไป

(๑๐) การทำนาเกลือสมุทร บ่เนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไป

(๑๑) ประกอบการเกษตร อ讶งโดยบ่ังหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ ที่กำหนดตาม (๑) ถึง (๑๐) และมีรายได้ตั้งแต่แปดพันบาทต่อปีขึ้นไป

“เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ประกอบการเกษตรและได้เข้าทะเบียน เกษตรกรไว้แล้วตามระเบียบนี้

“นิติบุคคล” หมายความว่า นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบการเกษตรและได้เข้าทะเบียนไว้แล้วตามระเบียบนี้

“ผู้ขอเข้าทะเบียน” หมายความว่า บุคคลในครัวเรือนเกษตรคนหนึ่งคนใดซึ่งประกอบการเกษตร หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจของนิติบุคคลให้เป็นผู้ขอเข้าทะเบียนเกษตรกรในนามนิติบุคคลนั้น ทั้งนี้ ไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินที่แท้จริง

ครัวเรือนเกษตรหรือนิติบุคคลหนึ่งให้มีผู้ขอเข้าทะเบียนเกษตรกรได้หนึ่งคนเท่านั้น

“ผู้บันทึกข้อมูล” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ สูงจ้างประจำ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนหรือผู้ช่วย นายทะเบียนแล้วแต่กรณี ให้ทำหน้าที่เป็นผู้กรอกข้อมูลแทนผู้ขอเข้าทะเบียนเกษตรกร

“ผู้รับเข้าทะเบียน” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือ สูงจ้างประจำ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนแล้วแต่กรณี ให้ทำหน้าที่เป็นผู้รับเข้าทะเบียนเกษตรกร

“แบบคำร้อง” หมายความว่า เอกสารที่นายทะเบียนกำหนดขึ้นสำหรับใช้บันทึกข้อมูลของ ผู้ขอเข้าทะเบียนเพื่อเป็นหลักฐานการขอเข้าทะเบียนเกษตรกร ตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นนายทะเบียน และให้เกษตรจังหวัดหรือ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากนายทะเบียนให้เป็นผู้ช่วยนายทะเบียน เพื่อบริบดังงานตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ให้นายทะเบียนประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอเข้าทะเบียนเกษตรกร เป็นรายสินค้าหรือรายครัวเรือน ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๗ ให้ผู้รับเข้าทะเบียนตรวจสอบแบบคำร้อง เมื่อเห็นว่ามีการกรอกข้อมูลในแบบคำร้อง ครบถ้วนแล้ว ให้ลงนามในแบบคำร้อง และให้ออกหลักฐานการขอเข้าทะเบียนให้กับผู้ขอเข้าทะเบียน

ผู้รับเข้าทะเบียนจะเป็นบุคคลเดียวกับผู้บันทึกข้อมูลไม่ได้

ข้อ ๘ สถานภาพของเกษตรกรที่เป็นบุคคลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เสิร์ฟประกอบการเกษตร

(๔) เจตนาแจ้งข้อมูลอันเป็นเหตุในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนมีคำสั่งจำหน่ายทะเบียนเกษตรกรรายนั้นแล้ว

ข้อ ๕ สถานภาพของเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) สิ้นสภาพความเป็นนิติบุคคล

(๒) เจตนาแจ้งข้อมูลอันเป็นเหตุในการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และนายทะเบียนหรือผู้ช่วยนายทะเบียนมีคำสั่งจำหน่ายทะเบียนเกษตรกรรายนั้นแล้ว

ข้อ ๑๐ ให้บุคคลในครัวเรือนเกษตรที่เกษตรกรสิ้นสถานภาพตามข้อ (๑) และ (๒) มีสิทธิขึ้นทะเบียนเกษตรกรทดแทนได้

ในกรุงเทพมหานครให้นายทะเบียนตรวจสอบแบบคำร้องและอนุมัติการขอขึ้นทะเบียนทดแทนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๑ ให้มี “คณะกรรมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรประจำจังหวัด” ประกอบด้วยเกษตรจังหวัดเป็นประธาน และมีผู้แทนส่วนราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในส่วนภูมิภาค ผู้แทนรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำจังหวัด และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต เป็นคณะกรรมการและให้ผู้แทนสำนักงานเกษตรจังหวัดเป็นเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหาร จัดการ หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ดำเนินการได้ล้ำเร็วลดลงตามระเบียบนี้

(๒) ตรวจสอบแบบคำร้อง และอนุมัติการขอขึ้นทะเบียนทดแทนตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง สำหรับเกษตรกรในจังหวัด

(๓) รายงานผลการปฏิบัติงาน พิรุณทั้งข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ทราบ

ข้อ ๑๒ ถ้าอธิปัตยชนบทที่เกษตรกรจะได้รับตามระเบียบนี้ อาจแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสม และตามมาตรการของภาครัฐแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ ให้เข้าใจการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจออกข้อบังคับหรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นใดเพิ่มเติมได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ การได้ที่ได้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมีผลสมบูรณ์ตามระเบียบดังกล่าวก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์